

संस्कृतवार्ता

25-11-2020

सायम् - 06:20

मुख्य-वार्ता:

- केन्द्रीय मन्त्रिमंडलेन राष्ट्रिय-निवेश-अवसंरचना-कोषद्वारा प्रायोजिते ऋण-ःले षड्सहस्रकोऽरूप्यकाणां राशिः निवाशाय अनुमतः।
- राष्ट्रपतिः रामनाथकोविन्दः प्रत्युदयत् यत् जनसामान्यानां अपेक्षा-ःरणं जनप्रतिनिधिभ्यः संस्थानेभ्यश्च महत्समाह्वानम् वर्तते।
- राष्ट्रिय-स्वस्थता-मितिः त्रि-णवति-दशमलव-सप्त-द्वि-ःरिमिता समंकिता।
- गृहमन्त्रालयो अद्य कोरोना-सम्बद्धान् दिशा-निर्देशान् प्रख्यायत्।
- वरिष्ठो भाजपानेता राष्ट्रिय-जनतान्त्रिक-संयुतेः घटक-दलस्य प्रत्याशीः विजय कुमार सिन्हाः अद्य बिहार-विधानसभायाः अध्यक्षपदाय निर्वाचितः।

केबिनेट

केन्द्रीय मन्त्रिमंडलेन राष्ट्रिय-निवेश-अवसंरचना-कोषद्वारा प्रायोजिते ऋण-ःले षड्सहस्रकोऽरूप्यकाणां राशिः निवाशाय अनुमतः। अधुना आगामि ःचवर्षेषु आधारभूत-क्षेत्रेषु राष्ट्रिय-निवेश-अवसंरचना-कोषः धनं उःकलयिष्यति। ध्यानास्पदं वर्तते यत् अस्य मासस्य द्वादशे दिनांके वित्तमन्त्रिणः द्वादशघोषणासु इयं घोषणा अन्यतमा आसीत्। अस्याः उद्देश्यं आर्थिकस्थितेः सुदृढीकरणम् वर्तते। सूचना-प्रसारण-मन्त्रिणा प्रकाशजावडेकरेण नवदिल्ल्यां वार्ताहरसम्मेलने केन्द्रीय मन्त्रिमण्डलस्य अयं निर्णयः प्रतिःदितः।

राष्ट्रपतिः जनप्रतिनिधिभ्यः महत्समाह्वानम्

राष्ट्रपतिः रामनाथकोविन्दः प्रत्यपादयत् यत् जनसामान्यानां अपेक्षा-पूर्णं जनप्रतिनिधिभ्यः संस्थानेभ्यश्च महत्समाह्वानम् वर्तते। गुजरातस्य केवडियायां अद्य पीठासीनाधिकारिणां अर्षीतितमं अखिलभारतीय-सम्मेलनम् उद्घापयता राष्ट्रपतिः अवोचत् यत् जनप्रतिनिधयः लोकतान्त्रिक-सिद्धान्तेषु सत्यनिष्ठायै अपेक्षमाणाः भवन्ति इति। तेन स्वीकृतं अखिलेऽपि विश्वे यदा लोकतान्त्रिक संस्थासु प्रश्नचिह्नानि आरोप्यन्ते तदा भारतीय-लोकतान्त्रिकसंस्थाः अतोऽपि सबलीभवन्ति। राष्ट्रपतिना प्रोदितं यत् भारतस्य प्राचीनग्रन्थेषु लोकतान्त्रिक मूल्यानि उल्लिखितानि सन्ति अपि च संविधाननिर्मातृभिः संविधाने एतानि समावेशितानि सन्ति इति। अतः उक्तं राष्ट्रपतिः राज्यसभायाः सभापतिः वैक्या नायडू स्वीये सम्बोधने अचकथत् यत् विधानमण्डल-कार्यपालिका-न्यायपालिकानां मध्ये सामंजस्यपूर्णसमन्वयः जीवन्तलोकतन्त्रस्य साफल्यम् अस्ति।

लोकसभाध्यक्षः ओम् बिरलाः पीठासीन-अधिकारिणः अवोचत् यत् ते संविधान-दिवसे स्वीयं साम्बैधानिकउत्तरदायित्वं विचारयन्तु इति।

भारतं कोरोना

भारतेन पुना रचितः कोरोना-संघर्ष-परकः नूतनेतिहासः। प्रत्यहनि पुष्पिं गम्यमानानि नूतनानि प्रकरणानि अद्य अनुक्रमं अष्टादशे दिवसेऽपि पञ्चाशत् सहस्रतो अधोगतानि। विगते अहोरात्रे प्रायः चतुश्चत्वारिंशत्-सहस्रं महामार्याः नवानि प्रकरणानि समक्षमायातानि। समानसमये अष्ट-त्रिंशत्-सहस्रं कोरोना-ग्रस्ताः साफल्येन स्वस्थीभूय चिकित्सावकाशं प्राप्ताः। अद्यावधि आहत्य द्वि-चत्वारिंशत् सहस्राधिक-षडशीति-लक्षमिताः विषाणु-पीडिताः आरोग्यम् अवाप्तवन्तः। अत्रान्तरे राष्ट्रिय-स्वस्थता-मितिः त्रि-णवति-दशमलव-सप्त-द्वि-परिमिता समंकिता। अत्र सक्रिय-प्रकरणापेक्षया विंशतिगुणिता सम्प्राप्ता स्वस्थीभूतानां संख्या। एतदतिरिच्य विगतासु चतुर्विंशति-होरासु प्रायः षष्पि-सहस्राधिक-एकादश-लक्षं कोरोना-प्रतिदर्श-रीक्षणानि संजातानि। इत्थं इदानीं यावत् प्रायेण ऊनपञ्चाशत् सहस्रोत्तर-त्रयोदश-कोपि-महामारि-प्रारूप-रीक्षणानि सम्पादितं गतानि।

गृहमंत्रालयः

गृहमन्त्रालयो अद्य कोरोना-सम्बद्धान् दिशा-निर्देशान् प्रख्यापयत्। कोरोना-निरीक्षण-नियन्त्रण-सतर्कतावधारण-विषयकाः सद्यः ख्याप्ताः एते दिशा-निर्देशाः दिसम्बरमासान्तं यावत् अनुपालनीयाः भवितारः। दिशानिर्देशोऽयं प्रामुख्येण कोरोना-नियमनस्य सन्तोषदां स्थितिं अतोऽपि दृढयितुं बलं प्रददाति। कतिपयराज्येषु केन्द्रशासित-प्रदेशेषु चापि संवर्धमानानि संक्रमणस्य नवानि प्रकरणानि वीक्ष्य तत्र राज्येषु कोरोना-नियमानां अनुपालनं अतोऽपि दृढतया परिपालनस्य

आवश्यकता गृहमन्त्रालयेन अनुभूता। गृहमन्त्रालयेन स्वीकृतं यत् कोरोना-दुष्प्रभावितेषु स्थलेषु सम्बद्धानां सकलानां दिशा-निर्देशानाम् कार्थेण प्रवर्तनस्य उत्तरदायित्वं स्थानीयारक्षिबलं अथ नगरनिगमाधिकारिणो निभालयिष्यन्ति।

बिहार प्रदेशः

वरिष्ठो भाजपानेता राष्ट्रिय-जनतान्त्रिक-संयुतेः घटक-दलस्य प्रत्याशीः विजय कुमार सिन्हाः अद्य बिहार-विधानसभायाः अध्यक्षपदाय निर्वाचितः। बिहार-विधानसभायाः अस्थायि-अध्यक्षः जीतन राम मांझी उक्तपदाय विहितं निर्वाचन-परिणामं समुदघोषयत्। श्री मांझी न्यगादीत् यत् षड्विंशत्युत्तर-शतं मतदानानि विजयकुमारसिन्हायाः समर्थने प्राप्तानि तत्रैव महाघटक-दल-पक्षतः प्रत्याशिनः अवधबिहारी चौधरी इत्येतस्य समर्थने चतुर्दशोत्तर-शतं मतदानानि अधिगतानि। ध्येयमिस्ति यत् राज्ये विधानसभायाः अध्यक्षपदार्थं निर्वाचनाय विपक्षिदलं गुप्तं मतदानं समीहते स्म। विपक्षिदलं, राज्यस्य मुख्यमन्त्रिणः नितीशकुमारस्य अथ तदीय-मन्त्रिमण्डलस्य उपस्थितिं उक्तपदाय निर्वाचन-समये नैव वाञ्छति स्म। अत्र कारणं नितीश-मन्त्रिमण्डले तादृशः नवाशीति-मन्त्रिणः सन्ति, ये विधानसभायाः सदस्यत्वेन नैव चिताः सन्ति। ध्येयमिस्ति यत् मुख्यमन्त्री अथ अपरं मन्त्रिद्वयं उच्चसदनस्य सदस्याः सन्ति। नव-निर्वाचितः बिहारविधानसभायाः अध्यक्षः चतुर्था शेखपुरा-विधानसभासनस्य विधायको विद्यते। इतः पूर्वं विजयकुमारसिन्हा नितीश-प्रशासने श्रम-मन्त्रित्वेन पदभारं समभालयत्।

संविधानदिवसः

अखिलमपि राष्ट्रम् श्वः संविधानदिवसं आमानयिष्यति। राष्ट्रियविधिदिवसत्वेन-अपि आमान्यते अयं दिवसः। ध्येयमिस्ति यत् गतशताब्दस्य ऊनपञ्चाशत्तमे वर्षे नवम्बर-मासस्य षड्विंशे दिवसे स्वतन्त्र-भारतस्य संविधानसभया औपचारिक-रूपेण संविधानम् स्वीकृतम् आसीत् यद्धि अग्रिमवर्षे जनवरीमासस्य षड्विंश-दिनांके प्रवर्तितम् आसीत्।

ध्यातव्यमिदं यत् अस्य शताब्दस्य पञ्चदशे वर्षे सामाजिक-न्यायाधिकारिता मन्त्रालयेन नवम्बर मासस्य षड्विंशतितमः दिवसः "संविधानदिवस" रूपेण आमानयितुं प्रशासनस्य निर्णयो अधिसूचितः आसीत्। ध्यानास्पदं तथ्यमिदं यत् नागरिकेषु सांवेधानि मूल्यानि वर्धनाय दिवसोऽयं आमान्यते। अयं दिवसः भारतस्य प्रथम-विधिमन्त्रिणे डॉ भीमराव-आम्बेकरवर्याय श्रद्धांजलि-समर्पणाय अपि आमान्यते। येन हि संविधान-रचनाय महत्भूमिका निभालिता आसीत् इति।

प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य लखनऊ-विश्व-विद्यालयस्य शताब्दि-समारोहे सहभागितां विधास्यति। दृश्य-श्रव्य-तन्त्रेण अत्र समारोहे सहभागं भजमानः प्रधानमन्त्री विश्व-विद्यालयस्य शताब्दि-स्मारक-गणकस्य विमोचनं करिष्यति। सममेव श्रीमता मोदिना भारतीय-प्रैष-भागेन निर्मिता विशिष्टा शताब्दि स्मारक-मुद्राणि लोकार्पयिष्यते। अत्र कार्यक्रमे रक्षामन्त्री, उत्तरप्रदेशस्य राज्यपालः, मुख्यमन्त्री अन्ये चापि गणमान्याः उपस्थिताः भविष्यन्तीति संसूच्यते।

प्रधानमन्त्री मन की बात

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी आगामि-रविवासरे स्वीये "मन की बात" इति कार्यक्रमे देशवासिभिः साकं विचारविनिमयं करिष्यति। "मन की बात" इति मासिक कार्यक्रमस्य इदं एकसप्ततितमं संस्करणं भविता। अस्य कार्यक्रमस्य प्रसारणं आकाशवाण्याः दूरदर्शनस्य च सर्वाभिः वाहिनीभिः प्रसारयिष्यते। अपि च आकाशवाण्याः वेबफले www.newsonair इत्यत्रापि द्रष्टुं शक्यते। अयं कार्यक्रमः आकाशवाणी-दूरदर्शनम्, प्रधानमन्त्री कार्यालयः, सूचना-प्रसारणमन्त्रालयः इत्येतेषां **Youtube** वाहिनीष्वपि द्रष्टुं शक्यते इति। प्रधानमन्त्रिणः सम्बोधनानन्तरं अनुक्षणं अयं "मन की बात" कार्यक्रमः क्षेत्रीय-भाषाष्वपि श्रोतॄणां शक्यते। क्षेत्रीय-भाषासु अस्य पुनः प्रसारणम् रात्रौ अणुवादने भविता।

प्रधानमन्त्रिणः अस्मै कार्यक्रमाय देशवासिनः स्वीय-परामर्शं "नमो" इति चरिवर्णुतन्त्रमाध्यमेन **MyGOV** (माई गाँव) इति अन्तर्जालीय-तटद्वारा अथवा एकम् अष्ट शून्यं शून्यं एकम् एकम् सप्त अष्ट शून्यं शून्यं (1800-11-7800) इति मुक्तदूरभाषसंख्यया अपि प्रेषयितुं शक्यन्ते इति।

॥ इति वार्ताः ॥